

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ
ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ

0095, ՀՀ, Երևան, Մ.Բաղրամյան պող. 19,

10/03/2023թ.

Հայաստանի Հանրապետության
Ազգային ժողովի նախագահին

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 109-րդ հոդվածի 1-ին մասի և «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, 65-րդ հոդվածի 1-ին մասի և 67-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ օրենսդրական նախաձեռնության կարգով Ձեզ եմ ներկայացնում «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծը:

Ազգային ժողովի աշխատակարգի 25-րդ կետի համաձայն գրությանը կցվում են՝

ա) նախագիծը (հիմնական զեկուցող՝ Լիլիթ Գալստյան),

բ) նախագծի ընդունման հիմնավորումը,

գ) գործող օրենքում փոփոխվող հոդվածի մասին տեղեկանքը,

Առաջարկում եմ ներկայացված օրենքների նախագծերի փաթեթը սահմանված կարգով դնել շրջանառության մեջ:

(076)

ԼԻԼԻԹ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՆՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՍԱԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» Հայաստանի Հանրապետության 1985 թվականի դեկտեմբերի 6-ի օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 94-րդ հոդվածում

1. վերնագրում «Բնության» բառից հետո լրացնել «և մշակույթի» բառերը:
2. 1-ին մասում. «բնության հուշարձանի,» բառերից հետո լրացնել «արգելոց-թանգարանի, հնագիտական պարկի, հուշարձանի պահպանության գոտու» բառերը:
3. 1-ին մասում «ութսունապատիկի» բառը փոխարինել «հարյուրհիսնապատիկի» բառով, իսկ «հարյուրհիսնապատիկի» բառը փոխարինել «երեքհարյուրապատիկի» բառով:
4. Լրացնել նոր՝ 2-րդ մաս՝

«2. Նույն խախտումը կրկին կատարելը վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո՝ 6 ամսվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ երեքհարյուրհիսնապատիկի չափով:»:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 95-րդ հոդվածում

1. 1-ին պարբերությունում «հիսունապատիկից ութսունապատիկի» բառերը փոխարինել «հարյուրապատիկից հարյուրհիսնապատիկի» բառերով, իսկ «հարյուրհիսնապատիկից երկուհարյուրապատիկի» բառերը փոխարինել «երեքհարյուրապատիկից երեքհարյուրհիսնապատիկի» բառերով:
2. Լրացնել նոր՝ 2-րդ պարբերություն.

«Նույն խախտումը կրկին կատարելը վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո՝ 6 ամսվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ չորսհարյուրապատիկի չափով:»:

Հոդված 3. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող օրը:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

1. Կարգավորման ենթակա խնդիրը.

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծը (այսուհետ՝ նախագիծ) մշակվել է պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պահպանության և օգտագործման նկատմամբ անհատական և հանրային պատասխանատվությունը բարձրացնելու, պահպանման կարգերի և ռեժիմների խախտումները նվազեցնելու անհրաժեշտությամբ:

2. Ընթացիկ իրավիճակը և իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը.

Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության, օգտագործման և պաշտպանության ներկա իրավիճակը հեռու է բավարար լինելուց: Հուշարձանների նկատմամբ վերահսկողական գործուն մեխանիզմների բացակայության, կամ դրանց ոչ պատշաճ կիրառման պատճառով հաճախ են խախտվում հուշարձանների պահպանության ռեժիմները, օգտագործման պահանջներն ու սահմանված կարգերը: Խնդիրը ինչպես հանրային, այնպես էլ վարչական պատասխանատվության, այդ թվում՝ պատասխանատվության չափի բարձրացման տիրույթում է:

3. Առաջարկվող կարգավորման բնույթը.

Նախագծով առաջարկվում է Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի 94-րդ և 95-րդ հոդվածներով սահմանված վարչական տույժերի չափը խստացնել, ինչպես նաև սահմանել համապատասխան կարգավորումներ այն դեպքերում, երբ նույն խախտումը կրկին կատարելը վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո՝ 6 ամսվա ընթացքում:

Ինչպես նաև Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 94-րդ հոդվածում ներառվել են «արգելոց-թանգարան, հնագիտական պարկ, հուշարձանի պահպանության գոտի» հասկացությունները, որոնք բխում են «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության 1998 թվականի նոյեմբերի 11-ի օրենքից:

4. Միջազգային փորձի ուսումնասիրություն.

Ուսումնասիրվել է Պորտուգալիայի, Իտալիայի, Ֆրանսիայի, Հունաստանի, Լեհաստանի, Խորվաթիայի, Ռուսաստանի և Վրաստանի փորձը: Արևմտաեվրոպական երկրներում հուշարձանների պահպանության ռեժիմների խախտումների համար վարչական տույժերը տատանվում են 500-ից 40 000 եվրոյի սահմաններում, իսկ Ռուսաստանի Դաշնությունում առավելագույն տուգանքը 3մլն ռուբլի է:

5. Նախագծի մշակման գործընթացում ներգրավված ինստիտուտները եւ անձինք.

Նախագիծը մշակման ընթացքում ներգրավվել են ՀՀ ճարտարապետների պալատը, վերականգնող ճարտարապետներ և իրավաբաններ:

6. Ակնկալվող արդյունքը.

Նախագծի ընդունման արդյունքում ակնկալվում է նպաստել բնության, պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների նկատմամբ հանրային և վարչական պատասխանատվության բարձրացմանը: Վարչական տույժերի չափերի ավելացումը դիտարկում ենք հուշարձանների պաշտպանության և պահպանման, պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման ընդհանուր համակարգում որպես լրացուցիչ գսպիչ գործոն, որը օժտված է նաև պրեվենտիվ ֆունկցիայով:

7. Կապը ռազմավարական փաստաթղթերի հետ.

Պատմության և մշակույթի հուշարձանների, մշակութային այլ արժեքների պահպանությունը և պաշտպանությունը Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրությամբ հռչակվել է որպես պետության պատասխանատվություն: Հայաստանի Հանրապետությունը մշակութային ժառանգության պահպանության հանձնառություններ է ստանձնել նաև միջազգային մի շարք համաձայնագրերով:

ՀՀ կառավարության 2021-2026 թթ. ծրագրում մշակութային ժառանգության ոլորտում պետական քաղաքականության հիմնական ուղղությունների թվում են հայկական պատմամշակութային ժառանգության (նյութական և ոչ նյութական) պահպանության, ուսումնասիրության, օգտագործման և հանրայնացման շարունակականության ապահովումը, իրավական դաշտի կատարելագործումը, ինչն էլ ուղղված է սույն նախագիծը:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Հոդված 94. Բնության և մշակույթի հատուկ պահպանվող տարածքների ռեժիմը խախտելը (վերնագիրը խմբ. 09.06.22 ՀՕ-155-Ն)

1. Պետական արգելոցի, արգելավայրի, ազգային պարկի, բնության հուշարձանի, արգելոց-թանգարանի, հնագիտական պարկի, հուշարձանի պահպանության գոտու կամ պետության կողմից հատուկ պահպանվող բնական այլ տարածքի կամ օբյեկտի ռեժիմը խախտելը կամ դրանք ոչնչացնելը կամ վնասելը կամ դրանցում կենդանական աշխարհից օգտվելու սահմանված կարգը խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկի հարյուրիսնապատիկի-չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրիսնապատիկի երեքհարյուրապատիկի-չափով:

2. Նույն խախտումը կրկին կատարելը վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո՝ 6 ամսվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ երեքհարյուրիսնապատիկի չափով:

Հոդված 95. Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության կամ օգտագործման կանոնները խախտելը

Պատմության և մշակույթի հուշարձանների պահպանության կամ օգտագործման կանոնները խախտելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկից ութսունապատիկի հարյուրապատիկից հարյուրիսնապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ հարյուրիսնապատիկից երկուհարյուրապատիկի երեքհարյուրապատիկից երեքհարյուրիսնապատիկի-չափով:

Նույն խախտումը կրկին կատարելը վարչական տույժի միջոցներ կիրառելուց հետո՝ 6 ամսվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում քաղաքացիների նկատմամբ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկի չափով, իսկ պաշտոնատար անձանց նկատմամբ՝ չորսհարյուրապատիկի չափով